

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ НОНА КАРАДЖОВА - МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТНОСНО: състоянието на водите, зарегулирани в комплексните и значими язовири към 31 декември 2009 година

Министърът на околната среда и водите съгласно изискванията на Закона за водите определя реда и начина за използване на водите на комплексните и значими язовири, определени с приложение №1 към чл.13 т.1. в Министерство на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в язовирите на базата на ежедневната информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях.

Съгласно приложение №1 към чл.13 т.1 от Закона за водите комплексните и значими язовири са 52 броя със сума на общите им обеми 6 603,49 млн. м³, която представлява 85,13 % от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири. За 41 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 357,2 млн.м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им през годината. За 48 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 561,18 млн. м³ се изготвят месечни графици, с които на основата на актуализирана информация се определят водни обеми за ползване от различните водопотребители. В месечните графици допълнително се включва язовир "Бели Искър", който е извън списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите, но е част от водостопанска система "Искър" и осигурява водоснабдяването на част от столицата.

В годишният график не са включени по различни съображения язовирите "Беглика", "Тошков Чарк", "Еница", "Калин", "Карагьол", "Кричим", "Розов кладенец", "Чаира" и "Мандра". Язовирите "Беглика" и "Тошков Чарк", тъй като не могат да се разглеждат косвено в обема на яз. "Голям Беглик", а са част от водостопанската му система. Язовир "Еница", който се пълни чрез две помпени станции от р.Искър при с.Чомаковци и с.Лепица при необходимост. През напоителния сезон се подава вода без да се пълни, като през останалия период е празен. Язовирите "Калин" и "Карагьол" - изпълняват ролята на сезонни изравнители за осигуряване на питейното водоснабдяване на гр.Дупница, населени места от общините Рила и Кочериново и в началото на пълноводието са с минимални обеми. Язовир "Кричим" изпълнява ролята на долен изравнител на ВЕЦ – ПАВЕЦ "Орфей" и поради малкия му обем режимът му зависи изключително от режима на язовир "Въча". Язовирите "Кокаляне" и "Панчарево" - участват с обемите си и собствения приток в баланса на водостопанска система "Искър" и не могат да бъдат разглеждани самостоятелно. Язовир "Розов кладенец", тъй като служи като охладително езеро на ТЕЦ "Марица Изток 3" и баланс на водите му не се прави. Язовир "Чаира" работи съвместно с яз. "Белмекен" като допълнителен обем и служи за аварийен резерв на електроенергийната система. Язовир "Мандра" е включен в списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите с ДВ брой 36 от 04.04.2008 г. и още няма необходимата информация. В месечните графици се включват язовирите "Кокаляне", "Панчарево" като част от водостопанска система "Искър", "Калин", "Карагьол", "Мандра", язовир "Чаира" се включва в баланса на язовир яз. "Белмекен".

Обобщени данни за състоянието на водите на 43 броя комплексни и значими язовири се съдържат в приложение № 1 към Информацията. Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 декември 2009 година е 4 591,7 млн.м³ и представлява 72,12 на сто от сумата на общите им обеми. На същата дата през 2008 година този процент е 61,31.

Към 31 декември 2009 година в сравнение със същата дата на 2008 година в язовирите "Искър", "Кула", "Огоста", "Среченска бара", "Горни Дъбник", "Сопот", "Ал. Стамболийски", "Хр. Смирненски", "Йовковци", "Ястребино", "Тича", "Георги Трайков", "Камчия", "Порой", "Ахелой", "Малко

Шарково", "Белмекен – Чаира", "Тополница", "Голям Беглик" и "Широка поляна", "Батак", "Доспат", "Въча", "Боровица", "Кърджали" и "Студен кладенец" наличният обем е по-голям, в язовирите "Копринка", "Жребчево", "Пясъчник" и "Тракиец" е по-малък, а в останалите язовири завиреният обем е приблизително същия.

В сравнение с 30 ноември 2009 година завиреният обем в язовирите "Искър", "Сопот", "Ал. Стамболийски" и "Белмекен – Чаира" е по-малък, в язовирите "Кула", "Рабиша", "Огоста", "Хр. Смирненски", "Йовковци", "Ястребино", "Тича", "Георги Трайков", "Камчия", "Порой", "Ахелой", "Ясна поляна", "Копринка", "Жребчево", "Малко Шарково", "Тополница", "Домлян", "Голям Беглик" и "Широка поляна", "Батак", "Доспат", "Боровица", "Кърджали" и "Студен кладенец" завиреният обем е по-голям, а в останалите е приблизително същия.

За периода 01.12.2009 - 31.12.2009 г. наличният завирен обем в язовирите се е увеличил със 281,050 млн.м³.

През месец декември притокът към яз. "Искър" е в размер на 16,919 млн.м³. Наличният му обем на 31 декември е 522,223 млн.м³. На същата дата през 2008 година е бил 475,205 млн.м³, а през 2007 година е бил 533,529 млн.м³. За питейно водоснабдяване на столицата са подадени 13,364 млн.м³ вода, от които чрез малката турбина на ВЕЦ "Пасарел" (към пречиствателна станция за питейни води "Панчарево") 4,596 млн.м³ и по водопровод "Искър" (към пречиствателна станция за питейни води "Бистрица") – 8,768 млн. м³ вода, като разрешеният общ лимит за месец декември съгласно утвърдения график е 13,000 млн. м³ вода.

През месец декември 2009 година притокът в яз. "Панчарево" е 14,114 млн.м³ и е формиран от собствения водосбор, валежи и водите преработени от ВЕЦ "Кокаляне". Общият разход на вода е 14,441 млн.м³, от които за промишлено водоснабдяване на "Кремиковци"- АД и на столичната промишленост са ползвани 1,593 млн.м³. През преливника са прелели 12,156 млн.м³, а през основния изпускател и дренажите – 0,412 млн.м³ вода. Наличният обем в язовира на 31 декември 2009 година е 4,864 млн.м³.

На 30 декември обемът на язовир "Бели Искър" е 11,690 млн.м³. За питейно – битово водоснабдяване и производство на електроенергия по водопровод "Рила-София" през месеца са разрешени общо 4,030 млн.м³ вода. Общият разход на вода е 4,930 млн.м³.

Утвърденият график за използване водите на комплексните и значими язовири през месец декември е променен в частта за яз. "Сопот". По искане на „Напоителни системи" ЕАД е разрешен воден обем за пълнене на язовири. Във връзка с падналите интензивни валежи на 20 и 21 декември 2009 г., довели до голям приток към язовирите "Въча", "Доспат", "Кърджали", "Студен кладенец" и "Ивайловград", Министерът на околната среда и водите нареди да започне незабавно контролирано освобождаване на обем в язовирите "Въча", "Доспат", "Кърджали", "Студен кладенец" и "Ивайловград", чрез работа на водоелектрическите централи и/или чрез отваряне на основните изпускатели, а при необходимост и чрез изключване на водохващания на събирателните деривации, за поемане на очакван значителен приток.

От комплексните и значими язовири по Приложение № 1 към чл. 13 от Закона за водите язовирите с питейно-битово предназначение са "Искър", "Среченска бара", "Христо Смирненски", "Йовковци", "Тича", "Камчия", "Ясна поляна", "Асеновец", "Боровица", "Студена" и "Дяково", като допълнително се следи и яз. "Бели Искър", който осигурява водоснабдяването на част от столицата.

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 декември 2009 г. е 1 174,5 млн. м³, което е 78,2 % от общия им обем и е по-висок с 2,6 % спрямо обема им в края на месец ноември 2009 г. Степента им на напълване е както следва: яз. "Искър" – 79,7 %, яз. "Бели Искър" – 76,4 %, яз. "Среченска бара" – 98,1 %, яз. "Христо Смирненски" – 73,3 %, яз. "Йовковци" – 84,2 %, "Тича" – 70,7 %, яз. "Камчия" – 89,6 %, яз. "Ясна поляна" – 58,8 %, яз. "Асеновец" – 56,7%, яз. "Боровица" – 100,0 %, яз. "Студена" – 57,5 % и "Дяково" – 54,4 %.

От получените данни за сумарния регистриран приток към наблюдаваните язовири за изминалата година може да се направи следната приблизителна оценка. С приток за условията на:

- влажна година (обезпеченост 25%) са язовирите "Сопот", "Доспат" и "Въча";
- средна година (обезпеченост 50%) са язовирите "Искър", "Кула", "Йовковци", "Ясна поляна", "Белмекен", "Домлян", "Пясъчник", "Голям Беглик", "Кърджали" и "Пчелина";
- средно суха година (обезпеченост 75%) са язовирите "Рабиша", "Среченска бара", "Ал. Стамболийски", "Хр. Смирненски", "Тича", "Георги Трайков", "Камчия", "Копринка", "Жребчево", "Малко Шарково", "Асеновец", "Тополница", "Батак", "Боровица", "Студен кладенец" и "Ивайловград";
- много суха година (обезпеченост 95%) са язовирите "Огняново", "Огоста", "Горни Дъбник", "Ястребино", "Съединение", "Бели Лом", "Порой", "Ахелой", "Тракиец", "Студена" и "Дяково".

През следващите месеци ще продължи контролиране на наличните обеми в язовирите и при необходимост, ще се предприемат своевременно мерки за осигуряване на нормално преминаване на високи води от интензивни валежи.

Към момента няма критично ниски и критично високи нива на комплексни и значими язовири в страната. Наличните зарегулирани обеми в края на месец декември в язовирите с приоритетно предназначение за питейно-битово водоснабдяване и производство на електроенергия са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. **Приложение №1** - Таблица с обобщени данни за състоянието на водите, зарегулирани в язовирите към 31 декември 2009 година.
2. **Приложение №2** - Сравнителна таблица за наличните обеми в комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване през декември от 2009 до 2001 година.

НОНА КАРАДЖОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ